

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Colyhon: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
 Hétkor: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
 Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Régi közmondás ez: akinek nem inge ne vegye magára. A napokban lelepleztük a társadalom „tudósokat” és avval kapcsolatban elmondtuk az általános választó-jog ligájának debreceni szereplésének hiteles történetét. Az egész közleményünk szigorúan tárgyilagos hangon volt tartva és csupán egyetlen nevet említett a cikkirő: *Jászi Viktor*.

Ha valakinek joga lett volna nyilatkozni és magát tisztára mosni iparkodni, az feltétlenül Jászi Viktor lett volna. Azonban ő lehet, hogy nem is olvasta közleményünket, lehet hogy nem is figyelmeztették rá ami Debrecenben majdnem lehetetlen — lehet, hogy nem akart védekezni, de leginkább az a valószínű, hogy nagyon rá olvastuk a biblát, s így nem tudott és nem is tud védekezni, a felhozott vádak ellen.

Napok multak el azóta, s mintogy minden esodo csak egy napig tart, napirendre tértem a dolog felett. S egyszerre kiáll a proadra nagytiszteletű *Jánosi Zoltán* ev. ref. lelkész ur — és magára veszi az inget.

Szokott szertelen modorában legazemberebb mindenkit, aki él és mozog és hatalmas ökleivel megfenyegeti a nagy templom tornyát, azért mert rá merészel bámulni.

Hát volt szó abban a cikkben Jánosi

Zoltánról? Nem. És éppen az fáj Jánosi Zoltán lelkész urnak, hogy róla nem volt szó már régen. Neki pedig szerepelni kell feltétlenül, ez a véreben van. Ha másképp nem, hát nyilatkozik, hogy olvassák a nevét.

Külömben bizony elfelejtették az emberek, hogy él.

A bécsi hatalomnak egyik eszköze a magyar hazafiak lekényezésére mindig a címek, rangok, kitüntetések osztogatása volt. Ez a hatalom mindig nagyon értett ahhoz, hogy az emberek gyöngeségait a maga javára felhasználja, és van e „erősebb gyöngeség” az emberi hiúságnál? Távol legyen tőlünk, hogy azt mondjuk, mintha minden magyar, aki az udvartól kitüntetés nyert, megtagadja hazafiságát; hiszen ismerünk igen számossakat, akiknek meliét magastoku udvari kitüntetés díszíti és akik mégis hazafiság dolgában nemcsak hogy senkinek nem engednek, sőt előljárnak. És mégis azt mondjuk, hogy örülünk annak a felhivatalos cáfolatnak, mely kijelenti, hogy a képviselőház elnökének és több miniszternek tiikos tanácsosi rangra való emelése iránt a kormány előterjesztést nem tett, de nem is szándékozott tenni.

Ha eddig nem tett, hát ezentul se tegyen. Hiszen nem arról van szó, hogy azok a nagyérdemű, kiváló férfiak ne érdemelnék meg magának az uralkodónak elismerését is,

ugy mint ahogy a nemzetét kiérdemelték. Sőt e tekintetben annyira megjünk, hogy azt merjük állítani, hogy nagyságuk, kiválóságuk semmivel sem öregbedik a kitüntetés folytán sem. Tiszán és egyedül politikai szempontok azok, amelyek miatt nem volnának tulságosan elragadtatva azáltal, ha a nemzet vezérférfiait a mostani körülmények között az udvari kegy sugara érné.

A szomorú emlékeztető darabont-kormány rendszerének kelevényét a halálos beteg kormányzott ország szervez téből kioperálták. Most már csak az emlékezete van meg, de még az emlékezete is élő fájdalom. Hogy milyen volt a gyaszos időben a gazdaságok rendszere, azt az ezerszámra kiderült panamák sorozata élénken tanuítja. A még ki nem derített üzelmek tömegéből ismét napfényre került egy igen jellező s a létunt rendszer fenekelleül erkölestelen voltát teljes mértékben feláró újabb ilyen darabont panama.

Mint fővárosi tudósítónk jelelti, a kiderült panama György Endre volt földművelési ügyvivő nevével kapcsolatos. György Endre a költségvetésbe a szesz technikai felhasználása címén ötezer koronás tételből hátezer koronát folyósított a Szasz című szaklapnak, hogy az idézett lap majd a szesz technikai felhasználásának módjait népszerűsíti, amint mind ez irva áll György

A török udvar titkai.

— A szultán és udvara. —

Az uralkodók közül most a szultán foglalkoztatja a hírlapírókat a beállott holt szezonban.

— A szultán haldoklik! — így szölt az első hír. Azután komoly betegséggé devalvódott a hír, majd igen rosszul lett a szultán, aki egyébként veseköben szenved. Végre is a szultán a nap hőse, akiről most bizonyára sokat fognak írni a hírlapok. Pedig szegény feje nem irigylésreméltó környezetben éli napjait. Persze nem szólva a háremről, amely azonban ilyen szultáni állapotban nem nyújt sok kéjt és vigaszt.

A szultán Abdul Hamid Khan El Khazi (a Diademas) Isten földi árnyéka, az Izlám Kalifája, stb. stb., akinek se barátja, se csodálója, csak egy csurog a vértől, sok ártatlan vértől, amelyet kiontott anélkül, hogy akár népe, akár országa hasznát látta volna. Azt azonban — írja Yream, — el kell ismerünk, hogy annyi vakmerőség, annyi intelligencia is van benne. Magvan benne dekadens fajtájának minden büne s minden büne annak a mélységesen rothadt Bizancnak,

ahonnan a retentés eszközeivel nyomorítja igába népét. Fél tőle s gyűlöli őt mindenki, de szorgalmat, mert ki tudja szakmányolói embereinek szenvedélyeit, mert parverálni tudta a hajdan egyenes, becsületes török lelket. Ő méltelyezte meg talán örökre, egész nemzetének lelkiismeretét.

Közvetlenül környezetében, az Ildiz kioszkban élnek hóhérai. Hosszutaogatóság után, megtárlálta a neki való embereket. Szeménszedett társaság szolgálják gazdájukat csodálatos engedelmességgel, szokasból, félelemből, kapzsiságból, alávaló ösztöneik révén. És ő uralk, igazgatja cselédjeit, az emberi létek förtelmeinek bámulatos ismerésével s ennek közzöni relatív biztonságát.

Ő felségének első titkára: Fahsin basa. A tása akkor került az udvarba, amikor 1894 ben egy csésze ügyesen kevert fekete kávé Mahomet paradicsomába juttatta Suórya basát. Afféle ijedt irodíát volt, reszketve lépte át a Kioszk küszöbét, ahonnan azóta csak nagy ritkán távozhat. Mialatt új méltóságában üdvözölték, kémelették, lesték, — ő reszketett s reszket azóta szüntelen, bár kegyével, kitüntetésekkel halmozza el a szultán. Tekintélye, befolyása nagy, de csak ritkán él velük. Tenger vagyons lehetne,

alkalmas nem hiányzott a meggazdagodáshoz, de inkább azon van, hogy alárendeltjei tolasodjanak s azoktól harap el egy koncot.

Ahányszor láttam, — írja Yream, — abban a dűledező helyiségben, ahol hivatalát berendezte, inkább szántam őt. Aroa fáradt, zöldesszürke a folytonos vizgalomtól, a sok viasztástól. Mert a szultán zaklatja mind-egyre, a nap s az éjszaka bármely órájában készenlétben kell lennie, pihenése alig van. Ha a feleségéhez akar menni, aki a palota töszomeredségében lakik, külön szultáni engedelemre van szüksége s ezt az ura nem mindig adja meg neki.

Egyszer panaszkodtam előtte egyik miniszterre, aki érdekeken meg akart zsarolni. Így felelt igen méltóságosan:

— Ha az illető fejébe vette, hogy hasznot huz ebből a dologból, abban őt senki meg nem gátolhatja. — „Hát a szultán?” — kérdeztem. — „Ő felsége nem okoz ily keserűséget minisztereinek.” — válaszolt a pasa, majd sopánkodva sóhajtott: „Micsoda ország!”

Később megtudtam, hogy az illető az ő embere s osztozni szoktak a borralalókon. Egy más esetben, amikor egy külföldi valami fontos előterjesztéssel óhajtott a szul

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-könöges, skrofózis, influenza.
 ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Sirolin **„Roche”**

Elnthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjén mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban. — Ára üvegeknint 4.— koronás.

Endrénnek a lap szerkesztőjéhez Malcomes Béla báróhoz intézett és most „avatatlan” kézbe került levelében.

Kíváncsi kezek végig lapozták a Szees című szaklapnak fennállása óta meglévő számait, de a szees technikai felhasználásának módjait népszerűsítő cikket, vagy ábrázolást hiába kerestek. Mindössze csak annyit tudtak megállapítani, hogy a hatezer korona kiutalásának hetében a szaklap egy kereskedő árjegyzékéből közölte egy gyorsforraló klisirozott ábráját, amelynek minden költsége legfeljebb 2, mond két koronába kerül.

Ime, így gazdálkodtak a darabantok. Két koronás kliséért hatezer koronát költöttek az ország pénzéből. Ez az a gavadalléria, amelyért bőrtön dukálna.

Alkotmánybiztosítékok.

A mai kormány egyik elsőrendű feladata az is, hogy az alkotmánybiztosítókról gondoskodjék. Hát erre nézve tanácsot is kap eleget. Hermann Ottó például az eskünek szentségére hivatkozik. Hát már azt láttuk Fabricius ezredes és Nyiry Sándor uraknál, a kik mint afféle honvédek fölesküdték, hogy hazánk szentesített törvényei iránt hűséggel és engedelmességgel viseltetnek és Fejérváry bárónak, a legfőbb honvédnek parancsára vigyorgó örömmel tekerték volna ki az alkotmány és a törvényhozás nyakát... ha sikerült volna gonosztették.

Az alkotmányra fölesküdtött esendőröket is megismertük a főispáni beiktatásoknál. Törődtek is ezek az eskü szentségével, azt mondták: „kötelességet teljesíték”. Arról nem is gondolkoztak, hogy olyan kötelesség, mely a törvényhatóságot jogaiból akarja kiforgatni, egyáltalában nem is képzelhető. Így hát az eskünek, mint alkotmányos biztosítéknak mindenható erőt ne tulajdonítsunk. Az eskü köti a becsületet hazafit, de nem köti a becsületleneket és hazaárulókat.

tán elé járulni, s a pasa közvetítése nélkül, naivul így szólott hozzám: „Irák meg uramnak, ő felségének, franciául azt, amit tudtára akarnak adni, tegyék borítékba, pecsételjék le és nyugodt lehet, hogy hűségesen átadom.” Ami a legmeglepőbb, beváltotta ígéretét s két óra múltán megkaptuk a szultán válaszát.

Iroszobája, ahol naponta ezer meg ezer okmány fordul meg, zsúfolva van hirdapokkal s ócska papirossal. Fontos okmányok hentelegnek a földön, az asztal alatt, de mi helyt ura hívja, ő nyomban megtalálja azt, amire szüksége van.

Ez a hívás is furcsa. A szultán inasa érkezik, fekete kabátban (mindentörök hivatalnok köteles fekete kabátot viselni), megáll a küszöbön szertartásosan köszön s halakán, így szól: „A mi Urunk hívat téged.” Erre nyomban mindenki, aki a besánál van, elvégzi azt a szertartásos köszönést és Fahsin basa, mint a kurtalábu kis tascó, iszkol az inas után Abdul-Hamid lakosztályába. Ott néha két óra hosszat előszobáztatta őfelsége.

Alapjában, Fahsin basa sem rosszabb a többinél. Kis esze révén biztos lehet ura állandó kegyéről, soha a szultán engedelmesebb, megalkodóbb titkár nem találhatna. Tömérdek a rangja, az érdemrendje, fizetése elég kövér, sok ajándékot kap s borralalékban is van része, hisz ő nyújtja be szentesítő aláírás végett az okmányokat.

A főkamrás: Hadzai Ali basa
Régimódi jó török; üldögel lábszárain naphosszat kis asztalkája mellett, amelyen

A megyei tisztviselők viszont a fegyelmi biráskodás reformjában, a szolgálati pragmatikában, a tisztviselők jobb javadalmazásából eredő függetlenségében találnák meg az alkotmánybiztosítás arkanumát. Hát ez sem elégséges. A fegyelmi jog reformja mindenestre szükséges, részleges alkotmánybiztosítéknak is elfogadhatjuk. De ehhez inkább az kívántatnék, hogy a fegyelmi biráskodás vétessék ki a mai fórumok alól. Választott tisztviselő fölött biráskodjanak választói. Tehát a közgyűlés és ne a hivatalból alakuló fegyelmi bíróságok. Ha a miniszterek fölött külön választott fegyelmi bíróság ítélt, hasonló alapon az autonóm tisztviselőknek közjogi elbírálást kívánó cselekményei fölött is külön hatóság, esetleg ugyan-csak az országgyűlés tagjaiból és a kuria biráiból alakuló országos fegyelmi bíróság ítéltetne s csupán a hivatali mulasztások intézetenének a mai fegyelmi eljárással.

Az alkotmánybiztosítéknak két hatásos eszköze van. Első, hogy a tisztviselő megtagadhassa a lelkiismerete szerint törvénybe ütköző, az ország alkotmányával ellenkező rendeletek végrehajtását s ezek ellenében eljárását az állandó közjogi országos bíróság ítélete alá bocsáthassa. E közjogi bíróság életfogytig választott és kinevezett tagokból állana s a kormánytól függetlenül szerveztetnék, ítéleteit pedig a törvényhozás elé terjesztené s a tisztviselők közjogi cselekményei felett hozott ítéleten kívül a kormány rendeleteit is felfüggeszthetné mindaddig, míg azok törvényessége fölött a törvényhozás nem döntene.

Láttuk a közelmúltból, hogy a törvényhatóságok fölirati joga az országgyűléshez csak elméleti jogorvoslás maradt, azért a törvénybe és alkotmányba ütköző kormányrendeletek végrehajtottak. De ha a legfőbb alkotmánybíróság felfüggeszthetné a kormány

rendeleteit, megmenekülne az ország a hatalomnak tulkapasaitól megakadályozná a kormányhatalom birtokába helyezkedett politikai kalandorokat a hatalom gyakorlásában. Igaz, hogy az abszolútizmus lehetetlenné így sem válnék, de kénytelen volna már az első lépésnél levetni az álarcot, míg a közelmúltban a Lányik és Kristóffy szofisztikus törvénycsavarásaikkal hónapokon át megőrizték a látszatot, hogy ők állanak törvényes alapon s a vármegyék szegülnek ellene a törvénynek. A legfőbb közjogi bíróság már az első lépésnél rástúthette volna a szégyenbélyeget a kormány erőszakosságaira, felmentette volna a tisztviselőket a nagy lelki harc alól s megkímélte volna a bécsi urakat is attól a lealázástól, hogy a király nevében kiktüdtetést nyert kalandorok a királyi hatalmat magát is kompromittálják. Ime, itt van az alkotmányvédelemnek egy oly hatásos eszköze, mely a törvényhozás eloszlata esetén is bírása lenne a kormány és a tisztviselők cselekedeteinek.

Másik eszköze az alkotmány tisztasága megőrzésének az alkotmányba ütköző kormányzati cselekmények elkövetőire kiszabandó súlyos büntetés. A miniszterek vád alá helyezéseivel csak politikailag és erkölcsileg sujtának a vétkesek.

De ha a bíróságok elé utaltatnának az alkotmányellenes cselekedeteket s a tettebb vázolt közjogi bíróság a vétkesekre súlyos szabadságvesztést állapíthatna meg, mely — miként a minisztereknél, — királyi kegyelemmel sem volna eltörölhető, akkor az abszolút hatalom nem találna egyhamar eszközöket.

Ma — valljuk meg — a vétkeseknek alig van bűnhődésük, hiszen a hivatalvesztéssel sujtottaknál életfogytig kegyelemdíjjal pótolhatják a szenvedett anyagi veszteséget s ha Krisóffy és Lányi urak elköltöznek Bécsbe, még

épp hogy elér kalamárisa, hamutartója és fűdésája. Irni, keletiesen, tenyerében szokott.

A szultán legrégebbi cselédei közül való. Alapjában derék ember, bár látott már furcsa történeteket az udvarban. Gyakran emlegeti a régi jó világot, amikor még nem folyt annyi cselészövés, amikor ő neki nem volt annyi versevnyarsa. Inggallért, nyakkendőt nem szenvedhet, vendégeit hálóingben, papucs nélkül fogadja. Keveset beszél. Sok baja van a patriárkákkal, de többnyire összebékíti őket mégis. Az öreg hivatalnokok szívesen folyamodnak hozzá, mert az emlékezőtehetsége bámulatos. Fahsin basáról, vagy Izzet basáról szólván, gyakran mondogatja: „Ugyancsak tükébe léptünk, amikor ezt a két cselészövőt berekommendáltuk a szultánnál!”

Műveltsége csekély, páriját inkább az olyan egyszerűbb embernek fogja, akiben hálaérzést sejt.

De akármilyen egyszerűnek lássék, jól eligazodik mégis az udvari cselészövés közt s megszerzi részét a tömszibb panamákból. Állítólag szép gömbölyű vagyunkája van s gömbölyíti naponkint. Szava olykor súlyosab, mint az első titkáré, mert alkalomadtán a kezdéstől sem riad vissza.

Második kamarás és második titkár: Izzet basa.

Alacsony, szőrös, gunnyasztó ember, örökké szimatol és szüntelen leplez valamit, — a hit nélkül való, a törvénnyel mitsem törődő sziriai típusa. Kész bármely alávalóságra, nincs olyan galád parancs, amelyet

ne teljesítsen. A szultán gonosz szelleme, Törökország legveszedelmesebb ellensége. Titokban trónra vágyik s megenné féktelen mohóságában egész Törökországot. „Kis szultán”-nak hívja magát s rászolgál, mert képes keresztülvinni bármit.

Mint a vegyes törvényszék bírása, vezető elvvé avatta a vesztegetést, szemérmetlenül árulta bírói ítéletét. Nem habozott, amikor saját hazáját ítélte bakisáért a Tubinféle afférban; a szultán II. Murad adósságainak megfizetésében. Száműzték, — Szíriában huzta meg magát, lesvén a soré kedvező fordulását. Az arméniai zavargások idején sompolygott vissza Konstantinápolyba s addig kushadt a szultán küszöbén, amíg becsempészett egy tervezetet, amely megtetszett ő felségének. Csavaros esze, vakmerősége segítségével kamarássá lett s a szultán tanácsába került. Megértették egymást. A gyilkolások idején volt az ő aranykora.

Beszél franciául, törökül, arabul, ezerszerű, ezerkarmu ragadozó. Tekintete kegyetlen és kapzsi, — árul hivatalt, kegyet, kiűntetést.

Kegyvesztett lett, de vagyona már akkor biztos helyen volt s éppen vagyona révén jutott ismét kegybe. Azóta ő az ur. De ne hogy veszedelem érje, Európába szállította pénzét. Fiát Párisban nevellette s a fia, nem jól érezvén magát az udvar körében, állítólag megszökött. Meg, de a szökést apja rendezte s amikor a fia már biztonságban, francia hajó földézetten volt, Izzet a szultán lába elé borulván, esdekelt fia elfogatásáért. Ab-

ünnepelet alakokká lehetnek. Bezzeg másként festene, ha az alkotmányt megfertőztető hazafüggőket börtönbe vetnék, ha nemcsak a szerződésüket nem teljesítő aratókat ítélnék el, hanem a hazájuk iránt tartozó kötelességüket sértő miniszterekkel, főispánokkal, királyi biztosokkal és hozzátartozóikkal is megkóstoltatnák a váci kenyeret. Mert ha az állami rend ellen izgatókat elítélik, annál súlyosabban kell itélni azok felett, akik cselekedeteikkel vétkeztek az alkotmány ellen. Ha az abszolút korszak visszatérítését megakadályozni akarjuk, ezen a két módon minden időkre gátat vehetünk. A megoldás ezekfolytán a következő lenne:

I. A tisztviselőknek jog adatik a törvénybe ütközőnek talált rendeletek végrehajtásának megtagadására és felebezésére az országos közjogi bírósághoz.

II. A rendeletek fölött az országos közjogi bíróság ítél s azok végrehajtását a törvényhozás határozatáig felfüggeszti.

III. Az alkotmány ellen vétők a felségértésekkel egyenlő súlyosan büntetessenek.

Ez adná a teljes biztosítást. Más minden csak félrendszer és hatástalan kísérletezés.

A pénzügyminiszter körrendelete tisztviselőihez. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök tisztviselőihez körrendeletet küldött, amelyben a hivatalos órák pontos betartására hívja fel a tisztviselői kart. A rendeletben a miniszterelnök a tisztviselőket mindennemű kedvezmény és kiváltság elvesztésének terhe alatt figyelmezteti a hivatali órák pontos betartására és felszólítja a főnököket, hogy tisztviselőiket ellenőrizzék. A rendelet a fogalmazói karra nem terjed ki.

dul Hamid észrevette, hogy bolondá akarják tenni, de nem szólt. De amikor utóbb fia számára kegyelmet kért Izzet, — megtagadta.

Izzet duzzogni kezdett, beteget jelentett, bezárkózott. A szultán, tartva tőle, orvosaival ügyeltetett rá mindaddig, míg újabb prédaszagra elő nem sompolygott vakából.

A szultán lenéz, de az észre szüke van. Az udvar legagyafurttabb rokja Izzet. Ő vezeti a tengerészeti ügyeket. A német, angol, amerikai s olasz hajóépítőktől eddig vagy három-négy millió borraalót zsebelt be.

Egy párisi érdekszövetkezet százmillió kölcsönrel kínálta meg a török kormányt. Izzet, mivel foglalót az 5 borraaló-jára nem adtak, visszautasította a kölcsönt, mondván: „Törökországnak többé idegen pénzre szüksége nincsen. Mint az orosz, a japán vagy az angol, kapunk kölcsönt idehaza, négy százalékra!”

Titkár: Raglub basa is.

Benne megvan a nagy emberek materiája: államférfi, kereskedő és jó hazafi. A hazafiság pedig fehér holló az udvarban. A szultánnak hűséges embere. Brutálisan őszinte, szókimondó, egyenes, — nem is igen rajong érte az udvari népség. Nincs benne fanatizmus, vallási kérdésekben türelmes; kegyet ritkán kér, amihez jussa van, azt követeli. Vagy harminc esztendeig beírta 575 korona havi javadalmazással, — a szultán a maga kezdeséből tette meg basának.

Intelem.

Írta: Dr. Horváth János.

Soha kormány nehezebb viszonyok közt nem jutott a hatalom kezléséhez, mint a mostani Wekerle-kabinét. Bent a legteljesebb rendellenességgel állott szemben, az évek óta huzódó anarchikus állapotok a nemzeti lét minden tényezőjét elgyengítették s hatályukban lefokozták, epp ezért a javulás reményében a nemzet óriási többsége feltétlenül bizalommal fogadta az új kormányt — s bizik benne ma is — és pedig pártkülönbség nélkül. Midőn azután a parlament összeült, meg voltam győződve, hogy annak szelleme egyuttal Kossuth Lajos szelleme lesz és lehet, mely szerint: „különözhetnek közöttünk a vélemények az eszközökre nézve, melyek a haza megmentésére vezetnek, de azt jól esik lelkennek hinni, hogy a tereben egy ember sincs, ki Magyarországnak most visszaszerzett jogait és szabadságát önként s szándékosan kompromittálni akarja.” (1848. VII|21.)

Ezen az alapon állva, ma nincs többé, nem lehet 48, nincs 67, ma általánosságban és elsősorban csak egy nagy feladat áll a kormány előtt, t. i. a nemzeti magyar állam regenerációja s bevezetése egy politikai, mint közgazdasági szempontokból. Ma annyi a feladat anyagi és szellemi téren, mely a nemzetet érinti érdekei általánosságában, hogy annak elgondoltnál szédül az agy s e feladatok mindegyike oly természetű, hogy azok megvalósítását a magyar nemzet minden egyes atomja kívánja, mert a magyar nemzet nagy és jól felfogott érdekeinek tesz szolgálatot azok mindegyike.

A nagy feladatok, legyenek azok anyagiak, vagy szellemiek, mindegyike elsőrangú létérdek, melyet mindenki kívánja óhajt, legyen bár 48-as, vagy 67-es, ma a nagy létérdekek kérdésében egyet értünk s ezen az alapon jött létre a koalíciós miniszterium, mely nemzetünk politikai vezetőinek színe javát foglalja magába s vállalkozott a regeneráció és az új államélet bevezetésére.

A miniszterium helyzete nem rózsás. E miniszterium mindenekelőtt határozottan nemzeti jellegű, mint 48 és 67 óta egy sem. E miniszterium nagy nemzeti követelmények jegyében alakult, e követelmények adják meg neki színezetét, melyért Bécsnek nem kedves, hogy annál becsesebb és kedvesebb legyen nekünk. Bécs nagyon jól tudja, mit

kaszál és mi a célja, semmi egyéb, mint hogy a mostani többséget szármalaszszas a nagy miniszteriumot visszavonására kényszerítse. Tudjuk jól, mily szálka Bécs szemében Wekerle és Kossuth, mint félnek ezek politikai súlyától és tudásától, mint félnek attól, hogy e két államférfit a nemzet zömét támogatja, ők igen jól tudják, — hogy Wekerle és Kossuthnak a nemzetből támogatott sikeres együttműködése Bécs közgazdasági alkonyát jeleníti s a magyar közgazdasági érdekek előtérbe nyomulását. Ez kell Bécsnek, — kerül sembe kerül, meggátolni, természetesen ez csak úgy fog sikerülni, ha alakulnak apró, jelentéktelen emberekből kormányok s a magyar parlament apró cseprő jelenéktelen kérdések fölött hajba kap. Akik Wekerlét 1895-ben elavoltították (jól tudják miért), még élnek és működnek, valahogy azután a függetlenségi párt még ne ismétlje 1895. évi eljárását, midőn Wekerle bukását megkönnyítette Bécsnek, amikor és ugyanakkor a magyar közgazdasági viszonyok fejlődésének hatálos döntést adott. Hol volnának ma, ha Wekerle 1895. után is folytathatja a megkezdett művet, p. o. többek közt a valuta-rendezést, hol volnának ma gazdasági életünk fejlesztésében, ha azt egy évtizedig Wekerle erős keze irányíthatja? Nagyon megbecsülendő ez a javunkra változott helyzet.

Nagyon érzi Bécs, hogy ma Wekerle helyzete vele szemben erősebb, mint 1895-ben volt s éppen ezért Bécs ma is oly mérges s mostani nagy miniszteriumra, mint annak idején a 48-ikira. Szószertint áll ma is, mit Kossuth 1848-ban mondott, t. i.: „nehéz a miniszteriumnak állása is. Telintük csak neki áll a miniszteriumnak a bécsi sajtó nagyobb része s azt mondja: Ez a miniszterium ratló, utonálló, hogy nem lehet vele megmaradni s ezt az mondja, akiről nyilván feltesztük, hogy a reakciót akarja előidézni a magyar nemzet elteremtésére.” (VIII|21.) Azt vélem, ezzel minden megvan mondva. Ma józan észszel, ezeket tudva, magyar politikus e miniszterium állása ellen nem törhet, akik az eddigiekkel elégedetlenek, azokra, is a hazafias kötelesség várakozást parancsol, hiszen a kormány a helyzet kényszere alatt eddig nem tehetett egyebet, mint az elődök által átvett munkálatokat folytatta és bevégezte. Az ősz hozza meg majd ama javaslatokat, melyek után szó férhet a kormány főtéveseihez és törekvéseihez.

Vaksággal van megverve, aki nem látja

Mint fesiverei: kereskedik negyben. Dus bányái vannak, jövedelme abból évente két-három millió. Ingatlanokkal is spekulált, pompásan beütött. Üzleti ügyeit maga végzi, mialatt társai a palotában fondorkodnak. Bányáiban állami ellenőrzést nem tűr: ki jelentette a bányák miniszterének: „Emberreidet megvesztegethetem, de rossz példát adni nem akarok, tehát kidobáltam őket.”

A palotában félnek tőle, tudják, hogy haláltmegvetően bátor s leüti azt, aki értani akar neki.

Kár, hogy tanácsait a szultán nem mindig követi. Szereti a pénzt, de nem kapzi s okosan költ. Borraalócskát nem fogad el, — ára van, de nagy. Beszél s ir franciául, angolul, görögül és törökül.

Egy tanácskozás alkalmával, amikor Izzét az 5 hajóépítési panamát szötte, Raglub basa a szultán előtt ülve elcsapott az asztalra. Ez a mozdulat bárki másnak éle tébe kerülhetett volna — őt azonban csak kiutasította akkor a szultán. A pasa nem panaszkodott, legalább egyideig nyugodalmasan foglalkozhatott a saját ügyeivel.

Testvéreivel volt kereskedői közösségben. Amikor észrevette, hogy azok csak 6 rejtta elősködnek, elhatározta a szakítást. Komplikált volt a dolog. Előbe tehát száműzetési dekrétumot eszközölt ki a szultántól s azzal toppant testvérei elé: osztozunk, vagy pedig mentek száműzetésbe!

Ő az egyetlen kamarás, aki kedve szerint élhet Perában, kereskedhetik, amíg neki tetszik. Java ramazan idején napközben eszik, árulkodóval nem törődve: a kéme csak

messzi mögötta sompolyognak, kettőt már, fényes nappal, leütöt. Tör, revolver mindig van nála, még a palotában is.

Amikor a szultán, nagykegyelme jeléül, feleségül akarta adni hozzá egyik hölgyét, — a basa huszonnégy óra alatt megöcsült...

Hatvan éves, erős, széles homloku ember.

A kamarások közül való Faik bey is.

Egy régi udvari inas, Lutfi aga fia. Lutfit a szultán nagyon kedvelte. Apja nyers, nehézkes ember volt, 6 már jól nevelt francia Anásba született. Elainteapjának segédkezett a panamában, klienseket hozott koncessziókra, hivatalokra, kintintetésekre. Miatt a kliens fizetett, Lutfi aga függöny mögött leste, hogy kevesebbet, vagy hamis pénzt ne szózzanak a fiára; olykor meg is rántotta a fia kabátja szárnyát, hogy nyissa ki jobban a szemét!

Apja halála után 6 örökölte a szultán kegyét s folytatja a családi jó tradíciót.

Hol jó barátja és társa, hol meg versonytársa a derék Izzetnek és Tahsinnak a nagy üzletekben; neki is, mint azoknak egész sereg kéme van és vannak érdemes pártfogoltjai. Akárhány nagyrangú hivatalnok az 6 teremtménye, illetve, tőle vásárolták hivatalukat. Ő nevezette ki, 17.000 török fontért, a híres Szelim Melhamét, a bányák és erdők miniszterét. Drága ember, de amit árul, azt adja, — tehát sok jó emberre van.

mindenütt a bécsi kéz pusztító művét e haza testén: vak, aki nem látja, hogy a folyton és minden irányban „kell, nem kell” sztrájkokat osztrák érdekekből külföldiek szítják, mert a magyar közgazdasági életet gyöngíteni vélik ezáltal. Vak, aki nem veszi észre, hogy a szélsőségek handabandái bécsi zsinóron rángatva ugrádoznak... vak, aki nem látja, hogy a nemzetiségi mozgalmakat Bécsből szervezik és izzítják a szükség szerint épp úgy, mint 1848-ban. És még igen sokra lehetne rá mutatni, mily érzékeny nyomok: hogy hazánk életében a bécsi kéz... és most mi lenne a galád játéknak legsúlyosabb következménye más, mintha a magyar pártok radikál, vagy izgékonyabb elemei föltűnőnek mindennek, ez lenne Bécs legteljesebb diadala, akkor teljessédnék Kosuth ama föltevése, hogy: „igen gyakran megtörténik, hogy ha az ember kellőleg figyelembe nem veszi a körülményeket, éppen az ellenkező oldalon szolgál kezére és éppen az ellenség nevét azon leginkább”. (1848. VIII—21.)

Ha pedig Bécs nevetve, vagy nevetni fog, akkor nálunk beállott a gyász ideje.

H I R E K.

— A huskérdés és a kormány.

Az általános husdrágaság, valamint a mézárosok által a vásárpénztár ellen indított mozgalom az illetékes kormánykörök figyelmét is magára vonta. A kereskedelmi és földmívelési minisztériumok illetékes ügyosztályai a huskérdést beható tanulmánnyal tárgyává tették, melynek folyamán kitént, hogy a budapesti husdrágaság első sorban a vásárpénztárnak tulajdonítandó, mert mint hitelintézet, nem felel meg hivatásának, mert a pénzt drágán adja, közlélmézési szempontokból pedig káros a működése, mert a hazai marhakereskedelmet monopolizálja és Bécsbe irányítja. A kereskedelmi minisztériumban jelenleg egy oda benyújtott memorandum alapján a husnagyvágók intézményét tanulmányozzák, mely szövetségi alapon létesítve, alkalmasnak látszik arra, hogy a husdrágaságot megszüntesse és a vásárpénztár káros működését szabályozza.

— **A piac drágasága.** A napi sajtó állandó rovatát képezi a piacok drágasága. Tehát nem a lapokon mulk, ha a piac oly méregdrága, hogy a középosztály nemsokára kéaytelen lesz lemondani arról, hogy a piacon vásároljon valamit. A drágaságnak számos oka van és ezek között nem utolsó az, hogy a szomszédos falvakban megjelenik a sok kofa és ott helyben drága pénzen megveszi a földmives termékeit. Ha már arra határozza magát, hogy eljön Debrecenbe, akkor már a városon kívül találkozik azokkal, kik az árut tőle átvesszik. És nemcsak helybeli kofák, de máshonnan érkezők is összevásárolják a város közönségének orra elől a szárnyasokat. — Legrosszabbul jár a tisztviselő, az nem emelheti ár-emeléssel jövedelmét és nem sztrájkolhat. Ez tehát mást nem tehet: vagy koplal, vagy adóságokat gyűjt. Sajnos, nem tudnak utat megjelölni, miképen lehetne ezen a napról-napra súlyosbodó helyzeten segíteni. Mindenesetre segítene a bajon némileg az is, ha a kofák kényeztetnének a vásárrendtartási szabályrendlet azon pontjának betartására, mely tiltja őket a piac területén kívül való vásárlástól.

— **Végh Gyula nyugdíjba megy.** A Magyarország irja: Végh Gyula főkapitány, akit a Kovács Gusztáv dara-

bont-főispán elpáholása miatt Kristóffy József volt belügyminiszter felfüggesztett állásától, de Andrassy Gyula gróf az alkotmányos élet helyreálltával nyomban vissza is helyezte, ez év őszén megváltik állásától és nyugalomba vonul. A főkapitányt nagyon megviselte a felfüggesztés, utóbb pedig a helyi lapok is erősen támadták, ami az amúgy is beteg embert végleg elkeserítette. Végh Gyula teljes 36 évet töltött a debreceni rendőrség szolgálatában. Utódjául Csóka Samu tanácsnokot emlegetik, akire a rendőrség újjászervezésének feladata vár. Az a furcsa, hogy erről Debrecenben még semmit sem tudnak.

— **Angolok Debrecenben.** A multkoriban megemlékeztünk már arról, hogy legközelebb a külföldi nagyvárosok tanulmányozására kiküldött angol társaság látogatja meg Debrecen. Az angolok — mint most értesülünk — a hó végén érkeznek városunkba. Vezetőjük Srubsole író, aki, mint mult évben itt járt angol társaság tagja, nem ismeretlen Debrecenben. Ugyanis Srubsole levelet írt Hauer Bertalannak, az „Angol Király”-nő szálloda tulajdonosának, amelyben a társaság számára megrendelt 30-ára 15 szobát. Az angol vendégek két három napig időznek nálunk, megtekintik a Hortobágyt és a város nevezetességeit. Megérkeztek a város szívélyes fogadtatásban részesíti a társaságot és bankettet ad tiszteletére. A társaságban lesz Morgan, az ismert miliomos is.

— **Községi értéknövekvési adó.** Kőszegy József, Nagyvárad város főmérnöke egy új községi adóprojektum tervét közölte az összes városokkal, hogy az a városok legközelebb megtartandó országos kongresszusán tárgyalás alá kerüljön. Az eszme nem új és több németországi városban már sikerrel alkalmazták is. Az eszme nem más, mint az angol rendszerű Improvinti Charge, magyarul értéknövekvési adó, melynek lényege az, hogy ha valamely utcanyitás, térvagy uteabóvítás akár önmagában, akár kapcsolatosan valamely közintézménnyel a városi pénztár terhére létesül és a közpénznek ily felhasználása következtében a szomszédos telkek vagy házak értéke lényegesen és állandóan emelkedik: a város közönsége a telek és házak tulajdonosaitól követheti, hogy az adófizetők pénzén szerzett értéknövekedés, illetve nyereségük egy részét a városi pénztárnak és ekként a fizetésüket is beleértve, a város adóterhét viselő egész lakosságnak megtérítsék. Komoly ellenvetés az eszme ellen nem tehető és ha az annak végrehajtását célzó tervezet az igazságos és arányos megadóztatás elvéinek megfelelően lesz kidolgozva, a városok ezen új jövedelmi forrásának megnyitását már a főváros anyagi helyzetének javítása érdekében is óhajjuk.

— **Adótárgyalások második napja.** Ma folytatta az adóvizető bizottság dr. Mezey Kálmán elnöke alatt a tárgyalásokat. A mai nap éppoly simán folyt le mint az első. A bizottság a lehető leghumánusabban járt, úgy hogy egyetlen fellebbezés sem történt. A mai tárgyalásra már sokkal többen jelentek meg, mint tegnap és a felek sokkal jobban jártak, mert nagyon soknak leszállították az adóját. A megjelentek adóját a bizottság a következőképpen állapította meg: Trnka Gottlieb gőzmalom tulajdonos 240 kor, Nagy Sándorné borjuvágó 54 kor. Sallary Sándor szobafestő 20 kor. Kuti László cséplőgéptulajdonos 25 kor. Bőszörményi Imre csizmadia 40 kor. Liptai Gáborné szapanlőző 80 kor. Guth Adolf gombkötő 90 kor. Fővényesi Istvánné kiűző 19 kor. 60 fillér. Végyvári József csizmadia 21 kor. Tóth Ist-

ván csizmadia 21 kor. Suta István borjuvágó nem lett megadóztatva. Komlóssy Imre csizmadia 21 kor. Kormos Endre csizmadia 21 kor. Kiss Mária kiűző 12 kor. Földi Sándor cséplőgéptul. 30 kor. id. Kovács Istvánné borjuvágó 60 kor. 40 fill. Kovács Imréné borjuvágó 76 kor. Werek Bálint csizmadia 24 kor. Toldi József csizmadia 40 kor. Hegedüs István borjuvágó 41 kor. 60 fill. Végyvári Ferenc csizmadia 21 kor. Timár József csizmadia 21 kor. Kiss János csizmadia 24 kor. Tóth József csizmadia 40 kor. Szóka Dániel csizmadia 12 kor. Tóth Ferenc csizmadia 30 kor. 16 fillér. Köblös Mihály csizmadia 21 kor. Hecht Kálmánné fényképész 20 kor. Mészáros József csizmadia 21 kor. Magyar János csizmadia 21 kor. Kóci János csizmadia 21 kor. Boldissar János cséplőgépes 61 kor. Dobszay János csizmadia 21 kor. Konez József ruhafestő 69 kor. Turi Istvánné borjuvágó 51 korona hatvan fillér. Dihe János szobafestő és mázó 50 kor. Páspök Sándor csizmadia 21 kor. Molnár József borjuvágó 37 kor. 60 fill. Kovács Istvánné borjuvágó 43 kor. 40 fill. Bör Ferencné borjuvágó 17 kor. 40 fill. Bajdó Sándor borjuvágó 20 kor. 20 fill. Gujai István 41 kor. 30 fill. Nagy Istvánné borjuvágó 38 kor. Kovács Sándorné borjuvágó 45 kor. 60 fill. Tóth Imréné borjuvágó 35 kor. 20 fill. László Mihály borjuvágó 24 kor. 12 fill. Szilágyi Imréné borjuvágó 44 kor. Makay Ferencné borjuvágó 35 kor. 60 fill. Kádár József csizmadia 24 kor. Horváth Mihály csizmadia 21 kor. Kovács Ferencné borjuvágó 46 kor. Ezután a bizottság megállapította 24 polgárnak az adóját a javaslat szerint, akik az idézés dacára sem jelentek meg. Ezek a következők: Balog István csizmadia 11 kor. 78 fill. Kerekes Miklós csizmadia 21 kor. Lugosi János csizmadia 24 k. Gyönyörű Gábor csizm. 24 k. Gyarmati Lajos csizm. 24 k. Bakos Károly csizm. 24 k. Szabó Sándor csizmadia 24 kor., Gyarmati József csizmadia 24 kor., Király Mityás csizmadia 24 kor., Krecskó Mátyás csizm. 24 kor., Váradi Lajos csizmadia 24 kor., Vattay Kálmán csizmadia 24 kor., Domján Lajos csizmadia 24 kor. Kis Péter csizm. 24 kor., Böcsi Sándor csizmadia 24 kor., Szász János csizmadia 24 kor., Nagy József csizmadia 36 kor. Oziczó János cipész 36 korona. Bőszörményi Kálmán csizmadia 55 kor. Nehéz János szobafestő 24 kor. Szilágyi Kálmán szobafestő 25 kor. Liesch Mihály festő 29 kor. Mathó Mihályné juhvágó 15 kor. Ifj. Nyáry Mihályné borjuvágó 30 korona. Holnap a mézárosok, hentések, bormérők, vendéglősök és bérkeosi tulajdonosok adója kerül kivétel alá.

— **Államsegélyek a községi iskoláknak.** A községi és telekezeti elemi iskolák segélyezése tekintetében a közoktatásiügyi miniszter új rendet kíván meghonosítani. Eddig ugyanis az állam legfenntebb csak 50 százalék erejéig járult az iskolai költségek és tanerők fizetéséhez. Most felhívás: for intézni a miniszter úgy a községekhez, mint a telekezetekhez, hogy amennyiben ezt anyagi erejük megengedi, a többi, ha ez meg is haladja az 50 százalékot, az állam kassza magá nyújtani. Ennek az intézkedésnek kétségtelen célja az elhanyagolt népoktatás intenzívebbé és biztosabbá tétele, másfelől meg az állam befolyásának és ellenőrzési jogának minden irány való erősítése. Bizonyos, hogy a miniszternek ez az intézkedése az üdvös és a már várva-várt általános államosság első jele.

— **Tífuszjárvány.** Hajduböszörményben a lakosság közt fellépett a hastífusz. Három furott kut vizéből kisebb mennyiséget Budapestre küldenek vegyelemzés végett. A hatóság a járvány elfojtására erélyes intézkedéseket tett.

— **A tisztviselők országos szervezkedése.** Az országos tisztviselő szövetség választmánya igen látogatott ülést tartott tegnap, a melynek tárgya a Szent István napi közgyűlés meghívása volt. Luby Géza egyházkerületi főgondnok, országgyűlési képviselő

viselő bejelentette, hogy a székes-főváros polgármestere készséggel ajánlotta fel az új városháza közgyűlési termét az alakuló közgyűlés céljaira, miért is ajánlotta, hogy a közgyűlés itt tartassék meg. A választmány ez indítványt elfogadta, s így az alakuló közgyűlés f. hó 20-án, Szent István napján, délelőtt 10 órakor, az új városháza (IV. Váci-utca 62) közgyűlési termében lesz. Ezután a tikkár terjesztette elő jelentését, mely szerint a lefolyt néten 1848 tag jelentéseit, úgy, hogy a szövetség tagjainak száma ez idő szerint a 10000-et felülhaladja. Jelentést tett továbbá arról, hogy egy bajai, egy tátrai és 4 erdélyi fűdő igazgatóságától érkezett igen előnyös ajánlat üdülőházak létesítése tárgyában, valamint, hogy az ország egyik legelőkelőbb pénzintézete tervezetet nyújtott be oly tisztviselői takarékpénztár szervezésére vonatkozólag, amely a tisztviselőknak 6 százalékos kölcsönt nyújtana. Kende Tódor Gazdagyári főmérnök, Várady Antal takarékpénztári igazgató és Komjáthy Pál dr. ministeri fogalmazó hozzászólásai után az ajánlatokat az igazgatósági választmány elé utalta az értekezlet. Végül felkéri a Szövetség a tisztviselőket, kik vidékről jönnek, hogy az elhelyezés tekintetében a Szövetség tikkári hivatalához forduljanak. Egyéb íránt mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a Szövetség tikkári hivatala: Budapest, VIII. Práter utca 45.

— János Zoltán nyilatkozata. Nem vennék észre azt a nyilatkozatot, ami a mai D. R. U.-ban megjelent, ha azt nem református lelkész írta volna. A durvaságot, izellen férdévényeket eddig csak a Népszava című újságban láttunk, s úgy látszik, hogy a nagytiszteletű lelkész ur is onnan szedegeti magába azokat a nyomdafestéket meg nem érdemlő kifejezéseket, melyeket elvakult dühében uton-utfélen írásában használ. Ha azt hiszi a lelkész ur, hogy ez emeli a papi méltóságát és híveinek lelki épülésére szolgál — ám folytassa. Mi az ellenkezőjéről vagyunk meggyőződve. Voltaképen lelkész ur ön köszönettel tartozik a Debrecennek, mert figyelmeztette a debreceni liga tagjait arra, hogy öndatlanul eszközrévé lettek a Kristófi-féle alkotmánytíró bandának. És ez a figyelmeztetés használt is, mert ön tisztelt lelkész ur, amint írja, rötkön kilépett a „társadalomtudósok“ egyesületéből. Mi önt nem gyanúsítottuk sem nyíltan, sem burkoltan. Mi nem szokunk gyanúsítani! Ezt ön elmonopolizálta előlünk. Ha valamit valakiről megakarunk írni — hisz tapasztalhatta János ur — megírjuk, bárhogy dörög, káromkodik, átkozódik és szitkozódik a lelkész ur!

— Gyűjtés a Bocskay-szoborra. A debreceni Bocskay-szoborra úgy Debrecen városa, mint a tiszántuli ref. egyházkerület tekintélyes összeget szavazott meg, de az még nem elég. A még hiányzó összeget nyilvános gyűjtés után kell beszerezni. Kovács József polgármester ma utasította a polgári biztosokat, hogy gyűjtőivekkel járják be a város vagyonosabb polgárait és szólítsák fel őket a szobor költségeihez való hozzájárulásra. A gyűjtést már a napokban megkezdik.

— Az új iparosok. E hó első felében az alábbi iparosok és kereskedők váltottak iparigazolványt: Tóth Lajos esz. madia Csonka u. 6. sz. Harsányi Sándor esz. madia Eötvös u. 60. sz. Labonc Dániel mázó Darabos u. 49. sz. Bárány Henrik műlakatos Bethlen u. 52. Bacsonyi Ferenc cipész Csillag u. 65. Mező Gábor esz. madia Homok utca 34. sz. Nagy István mészáros Hatvan u. 54. sz. Szabó András cipész Meszega u. 12. sz. Weisz Albert terménykeres. Hatvan u. 34. sz. Nánási Lajosné szatócs Hadházi u. Glöckner Herman szatócs Miklós u. 55. sz. Várjas Jánosné szatócs Bercesényi u. 95. sz. Neumann Jánosné kisvendéglős Viskedvő M. u. 56. sz. Biri Róza drékfűzőkészítő Arany-János u. 18. sz. Földi Józsefné mosóda Csapó u. 23. sz. Székely Imre és trs. nyomdász Sas u. 3. sz. Mérges János fényképész Méliuszter 3. sz. Bartha István és tsa. közező és burkoló Csapó kert.

— „Halálos légycsipés“ oimen a reggeli lapok azt a hirt közölték, hogy Wirth nevű közp. hadseregbeli káplárt úgy csipte meg valami döglégy, hogy a halálán van. E hirhez hozzáfűzték még azt is, hogy a dobozi temető árka tele van rothadó állati hulladékokkal, amelyekre rászállnak a legyek és a hullamérget továbbhordják. Végül Gyula főkapitány rendelkezése két rendőr végigjárta és megvizsgálta a temető árkat s megállapították, hogy ott egyetlen állati hulladék sincs, sőt a temetőcsész kijelentette, hogy mihelyt döglöt vetnek az árokba, azonnal értesíteni szokta a gyepmesteri telepet és elhordatja onnan. A rendőrség, nehogy ez az ujsághir oktalan rémületbe ejtse a lakosságot, bennünket kért föl, hogy a hivatalos jelentés alapján nyugtassuk meg a megrémült lakosságot.

— **Lezuhant a nyárfáról.** Hajduböszörményből jelentik: Szegedi Sándor tanyásgazda 24 éves felesége magas nyárfáról száraz galyakat tördelte tüzelésre. Tördelés közben megcsuszott és a mintegy három emelet magasságból lezuhant a fáról. Mire a tanyaházba vitték, meghalt.

— **Torna verseny Debrecenben.** Az őszzel, szeptember végén országos torna-verseny lesz Debrecenben. A város erre az alkalomra 4000 korona költséggel a nagyerdői sport-téren öltözőket épített nők és férfiak számára.

— **Az adóhivatali tisztviselők mozgalmá.** Az adóhivatali tisztviselők a fizetéserendezési memorandum elkészítése végett e hó 20-án délelőtt 9 órakor országos értekezletet tartanak a Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének helyiségében (VIII. Eszterházy utca 4. sz. Ezen résztvesznek Debrecenből is többen, akik az egész országos mozgalmat kezdeményezték.

— **Az életbiztosítási szédelgők és a kir. kuria.** Némely idegen biztosító intézet, különösen pedig azok, a melyek vagyoniilag gyengébben állanak, egy idő óta gyakorolják, hogy az ugynevezett ajánlati lapon „fontos körülményt“ vagy elhallgatott a biztosító, vagy arról nem nyilatkozott s ez iránt a vidéki ügyekők is *kellőképen ki vannak tanítva.* Így számtalan eset fordul elő, hogy a 20 kérdőpont közül valamelyikre nem felel helyesen a biztosító s azt a társaság mindig fontosnak minősítvén nem fizet, de a biztosítási díjakat zsebre vágja. Most ismét kimondotta a kir. kuria a „The Mutual“, amerikai biztosító intézet ellen folytatott pörben, hogy nem az intézet van hivatva arra, hogy a kérdések fontosságát megbírálja, hanem annak objektív értelemben fontosnak kell lenni és a perlekedő *Mutual* fizetésre kötelezte. Ez a legfelsőbb bírói ítélet kétségen kívül gondolkodóba ejti a szédelgő biztosító intézeteket. Jó lesz, ha a biztosító közönség óvakodik azoktól.

— **Madrid és Debrecen.** Madridból írják, hogy itt minap száznál többen megbetegedtek hamisított tejtől. Igen sokan halálukon vannak. Az orvosok alig gyógyítják a betegeket kezelni. A hatóságok a sűrű élelmiszerhamisításokkal szemben halatlanul indolensek. Akárcsak — Debrecenben.

— **Esküvő a javítóintézetben.** Szokatlan és megható esetnek utolsó jelene játszódtott le a napokban a rákospalotai állami leányjavító intézet komor falai között. Nem régebben az intézet igazgatóságához beállított egy fiatal iparos s kijelentette, hogy szíve szándéka a javítóba internált egyik

leányt, kit gyermekkorra óta ismer, nőül venni. A kérelem egész természetes lett volna, ha az a szülői háznál történik, de mert az állami javítóintézetben történt, a fölötte hatóságoknak az igazságügyminisztériumnak bejegyzése volt szükséges hozzá. Részben az akta indult el az intézet igazgatóságától, melyben igazolták a leányzó jó magaviseletét, mire a minisztérium kegyesen áldását és engedélyét adta a nászra. A ritka esküvő az intézet kápolnájában a javítóban levő leányok jelenlétében folyt le. A menyasszony az intézet durva ruháját a nászruhával cserélte fel, s igazán örökönyek közt hagyta el a sivar falakat, hogy a családi tűzhely mellette új életet kezdjen.

— **Főlvétel a bábaiskolába.** A bábaiskolában szeptember 1—5 napjain vannak a főlvételek. Jelentkezhetnek 20—40 éves nők. Beírásnál 28 koronát kell fizetni, majd a tanfolyam bevégezése után 68 koronát. A belügyminiszter, illetőleg a közoktatásügyi miniszter 180 és 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki azok részére, akik kötelezik magukat öt éven át ott lakni, ahol nincs bábaiskola. Pályázni az alispáni hivataloknál lehet a miniszterhez címzett kérvényben. A 100 koronás díjra a bábaiskola igazgatója utján kell folyamodni. Az előadásokat szeptember 6-án megkezdik s januárban fejezik be.

— **Hét éves kis leány vádja.** A rendőrség késő este a nagyerdői uton találta Mucsi Katika nevű 7 éves kis leányt. Mikor bekísérték, elmondotta, hogy a Szapannos-utca 3. alól szökött meg, mert a nénije, aki tartja, mindig veri. Kijelentette, hogy inkább meghal, de oda nem megy vissza többé. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy mi igaz a kis leány beszédéből.

— **Hamis pénz.** A rendőrségen ma délben panaszt emelt Nánási Ferenc Hadházi-utca 2. sz. a. lakos, hogy Nagy Mihályné szatócsüzletében hamis 2 koronát kapott vissza a pénzből. A rendőrség a vizsgálatot megindította, hogy mikép került a szatócs-hoz az ólomból készült 2 koronás hamis pénz.

— **Szökés a gyöngvéletből.** A nagy katonátlanság korszaka letűnt, az ex ex alatt szinte néptelen kaszárnyák megint zsepések, hangosak, de mintha nem a kaszárnyánók hangzanának ki belőlük, a régi, megszokott jókedv csak nem akar visszatérni a kaszárnyákba. Talán nem járunk messze a valóságtól, ha ennek okát abban látjuk, hogy a most bevonult újoncok sorsa a megszokott és egyébként sem irigylendő újonc-sorsnál is sanyarubb, kegyetlenebb. Az altisztek eddig is jobban be voltak fogva a katonahiány miatt, most meg tovább is kell szolgálniok és ennek — szerintük — csak ezek a „zöld“ rekruták az okai. Ha elgondoljuk, mennyi alkalma van az altisztnak a közlegény bozantására, ekkor elképzelhetjük, mit kell szegény újoncoknak szenvedniök megtan. A melegtől tán kissé hajlanak a lustaságra is, kocsit haza is kívánkoznak, a mi meglátszik a „munkájukon“ s amit meglát, föltétlenül meglát a káplár ur, ha ugyan meg akarja látja. Pedig azt hiszi, hogy nagyon is van oka, hogy akarjon mind ott meglátni. És meglátja. És jaj szegény bakkának. Többszörösen jaj. S ő mit teygen szegény? Egy darabig tűr, szenved, vár, azután — szökik. Így érthetjük valahogy azt a szinte járványszerű szökődést, melyről innen is, onnan is érkezik hir.

— **Sollingeri acél zsebkések, ollóborotvák, borotváló készülékek és kélek Mentze aruházában Kossuth-utca 4. szám alatt a legjobbak.** 361—8.

— **Talált tárgyak.** A belvárosi rendőrkapitányságnál kezdő és kalap, néhány kulcs, kézi táska bizonyos összegű pénzzel átvehető a talált tárgyak tulajdonosainak igazolniok kell magukat.

— **Papa, Mama, Baba, Mentze Kossuth-utca 4. szám.** 361—80.

TAVIRATOK.

Uj tárgyalás Szerbiával.

Belgrád, augusztus 17. A szerb miniszterelnöknek közel álló körökben bírlék, hogy Pasic nem sokára megfogja kísérelni a kereskedelmi tárgyalásoknak Ausztria-Magyarországgal való újból való felvételét. A szerb miniszterelnököt erre a lépésre az ország hangulata készteti, mert ma már bizonyos, hogy az új kiviteli piacok szerzése csütörtököt mondott. Arra a meggyőződésre jutottak, hogy a szerb ma-ha részére ebben az évben és a következő két évben lehetetlen új forgalmi területeket találni. Az ország hangulata a tárgyalások újra felvételére szorítja a kormányt.

Jekelfalussy pöre.

Budapest, augusztus 17. Ma délelőtt 10 órakor folytatta a járásbíróóság a Kovács-Jekelfalussy-féle 166 koronás per tárgyalását, amelyen egy a honvédelminiszter, mint neje, Kovács György volt ispánja és a 6 tanu megjelentek. Hoffer bíró elrendelte a bizonyítást. Schwarz ügyvéd, aki Jekelfalussyt és nejét képviseli, kérte az alperes miniszter kihallgatását, Csanády ügyvéd, Kovács György képviselője ellenezte ezt, de a bíró a kihallgatást elrendelte, mert semmi akadálya nincs, hogy kihallgattassék. Jekelfalussy az általános kérdésekre előadta, hogy 58 éves, nős, kath. vallású honvédelmi miniszter, az alperes férje Elmondja, hogy Kovács minden utasítást tőle kapott. Észrevette, hogy a szaktudás és igyekezet Kovácsból hiányzik, sőt egyenes utasításait se teljesítette. A napszámok fizetéséről is rendetlenül számolt. A tárgyalást folytatják. Az eddigi állása a pernek az, hogy Kovács aligha fogja megnyerni azt.

Wekerle a helyzetről.

Budapest, augusztus 17. A milánói „Secolo“ levelezője meginterjuvotta Wekerle Sándor miniszterelnököt, akivel a tudósító fél órán át beszélgetett különféle dolgokról. A beszélgetés francia nyelven kezdődött, később azonban a miniszterelnök az olaszra tért át, melyet — amint a tudósító megjegyzi, Wekerle különösen jól beszél. Először Fiume került szóba.

— Fiuméért már sokat áldoztunk — mondta Wekerle — de még mindig nem elég. A kormánynak Fiume fejlesztésére nézve nagyszabású tervei vannak, melyeket részben már a legközelebbi jövőben meg fog valósítani. A magyar partviszonyokra vonatkozólag a miniszterelnök azt jegyezte meg, hogy a helyzetet határozottan javultnak látja, tehát némi nehézségek még mindig mutatkoznak. A beszélgetés aztán a külpolitikára tért át, melyről a „Piccolo“ című lap korábbi interjuvja alapján a miniszterelnök nézetei már ösmeretesekek.

Magyar-horvát szövetség.

Bécs, augusztus 17. Pribicevics Szvetozár képviselő Uránmostban választói előtt a horvátországi helyzetről mondott beszédét. A közös ügyeket illetőleg szónok azt tanácsolta, hogy Horvátország szilárd nexusban járjon el Magyarországgal, tekintve, hogy a Bécs és Budapest között folyó küzdälemben Horvátország helye Magyarország oldalán van. A mi érdekünk — úgy mond — meg kívánja, hogy a Magyarországgal való szövetség minél szorosabb legyen, hogy Magyarország egyetemben elálljunk a németek útját Szaloniki és Konstantinápoly felé. Pribicevics beszédét hangos tetszéssel fogadták.

Véget ér a malomsztrájk.

Budapest, augusztus 17. A még sztrájkoló malommunkások küldöttsége ma délelőtt felkereste Boda Dező főkapitányt, majd a kereskedelmi minisztériumban Sztéryni József államtitkárt, akivel hosszasan tanácsoztak. A békés megegyezést már mi sem hátráltatja és a sztrájk előreláthatólag rövidesen véget ér.

Sajtótörvényünk revíziója.

Budapest, augusztus 17. Az igazságügyminisztériumban Imling Konrád igazságügyi államtitkár vezetése és felügyelete alatt most készitik elő az igazságügyi referensen annak az anketnek az anyagát, mely a sajtótörvények revíziója felett fog az ősszel tanácskozást folytatnak. Az anketet Polónyi Géza igazságügyminiszter október második felére hívja össze, állítólag a fővárosi és vidéki sajtószaktekinélyeknek bevonásával.

Az orosz forradalom.

Pétervár, augusztus 17. A rémület a lodzi és varsói események miatt általános, mert a szörnyű merényletek közt az összefüggést még nem tudják. Mint a „Kurjev Varsawski“ című lap írja, Varsóban csaknem ugyan egy időben a forradalmárok megölték 13 rendőrgyöngyöt, 4 rendőrbizost, 7 csendőrt, 4 katonát és 15 polgárt; 8 rendőrgyöngy, 2 biztos, 2 csendőr, 6 katona és mintegy 100 polgár súlyosan megsebesült.

Pétervár, augusztus 17. Moszkvában utóbb 2000 forradalmi szocialistát tartóztatnak le, az ország különböző részeiből 450 forradalmárt vittek Szibériába. Kronstadban még folynak a letartóztatások.

Maró Gergely Bártfán.

Budapest, augusztus 17. Surányi Károly tanárt, aki a darabent uralom alatt Maró Gergely álnéven röpiratót irt a nemzeti küzdelem ellen, Apponyi Kaposvárról, ahol az egész város bojkottálta és üdöste, Bártfára helyezte.

Leleplezett összeesküvés.

London, augusztus 17. Havanna sziget kormányzó elnöke, Palm ellen összeesküvést szöttek. Az összeesküvők az elnököt megsebesítették. A kormányzó palota katonái őrségét megkettőztették.

Közzgazdaság.

A tengeri- és burgonyatermés-eredmények felbecsülése. A földmivelésügyi miniszter felhívta a gazdasági szaktudósítókat, hogy az előre haladott gazdasági állapotra való tekintettel ez év augusztus hónap 15 től október hónap 30 ig a tengeriről és burgonyáról is közöljenek számszerű termésbecslési adatokat.

Budapesti vágómarhavásár. Aug. 17.

(Saját tudósítónktól.) Felhajtás: Vágómarhák: Magyar ökör 1074 darab, magyar tehén 769 darab, növenékmarha 11 darab, szerbiai ökör — darab, szerbiai tehén — darab, bivaly 129 darab, bika 128 darab. Összesen: 2111 darab. — Eladási árak: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 80—90 koronáig, kivételesen 91 koronáig, közép minőség 70—73 koronáig, silányabb minőség 64—68 koronáig, magyar legelőmarha jobb minőségű 70—78 koronáig, silányabb minőség 58—68 koronáig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 81—94 koronáig, középminőség 74—82 koronáig, silányabb minőség 62—72 koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű 66—78 koronáig, silányabb minőség 55—64 korona. Bika jobb minőségű 72—88 koronáig, kivételesen 90 koronáig, silányabb minőség 60—70 koronáig. Bivaly 48—64 koronáig, kivételesen 72 koronáig. Magyar tehén 56—76 koronáig. Tarka tehén 56—86 koronáig. Kicsontozni való marha 48—54 koronáig méteimázsánként élősúlyán.

A felhajtás mintegy 300 darabbal nagyobb volt a múlt hetinél, mintha azonban idegen vevők nagyobb számmal jelentek meg a városban, valamint a helybeli mészárosok szükséglete is erősödött, dacára a nagyobb felhajtásnak — mely jobbra jöminőségekből állott — az árak változatlannal maradtak, csupán nehezebb körepek és gyenge minőségek árai hanyatlottak némely esetben 1 koronával méteimázsánként.

Köbányai sertésüzlet. Augusztus 17.

Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramon felüli súlyban) 112—113 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramon felüli súlyban) 116—118 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 121—122 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 126—127 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammig) 118—120 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig) — fillérig. Sertésüzletszám: 1906. augusztus 14-ik napján volt készlet 48666 drb. 1906. augusztus 15-ik napján felhajtott 986 darab. 1906. augusztus 15-ik napján elszállított 40 darab. 1906. augusztus 16-ik napjára maradt készlet 49.242 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Regény-Gsarnok.

A tapasztalt utitárs.

Írta: Törös Irma.

A világon igen sok embernek van valami közeli rokona, így van nekem is.

A nevet nem árurom el, mivel most is kitagadott egy nagy örökségből. Ugyanis már évek óta zaugorgat részemre ötven koronát, de ezt minden héten megmásija s ilyenkor ssalad és kiveszi a takarékból. A bankok már nem szivesen adnak új könyvet neki, mivel garmedával áll már a nevére kiállított megsemitett betétkönyv, de mégis csak ki állítják, hogy szabaduljanak tőle.

Pedig igen jó ember, csak meg kell lenni, hogy mikor lehet szólni hozzá, hogy méregbe ne jöjjön, mivel mindig ideges és képzelet beteg, de azért az étvágya nem valami rossz kivált társaságban. Milyen édesen akarja magát avvat behízelegni a háziasszony nál hogy milyen jól süt, főz, s nem bír belőle elegend enni. Csak látni kell, mikor már maga elől minden, elpusztított mennyi szeretettel mondja, kérném onnan az asztal végéről azt a pecsenyés és salátát.

Reám csak azért haragszik, hogy nem látja, hogy csak egy kicsit is büsksé volnék reá. Sokszor mondja, miért nevetem az ő beszédét s nem komédiás.

(Folytatjuk.)

Himzett
Batiszt és Vászón

Ruhák, 5.

továbbá

Himzett Grenadin
és 294-x-49,

Csipke Ruhák
nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa
divat áruházában

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 5.

„Jegenye“

gyógyfürdő

Kolozsvár-megyében,

Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Klimatikus (Subalpin) gyógyhely.
Mórfürdők,
fenyő- és 9° Lobogó fürdők.

Javalva:

Kezdődő tüdőbetegeknek.
Scrofulóticusoknak.

ANGOLKÓROSOKNAK,

Vérszegénység — Hysteria,

Ideggyengeség ellen.

386-5-3.

Visk-Várhegyi Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a **Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ**. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a **Visk-Várhegyi Acél-forrás** Különösen: a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasuti állomása: **Bustyaháza**. Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodva van, a vasuti állomásnál kocsi állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajarat. Fényes vendéglői helyiségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6—8 korona személyenként. **Szigorúan kóser konyháról is gondoskodva van.** Olcsó, kényelmes lakásról azonkívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

Villamos Színház

a szénapiacon megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Augusztus 16 és 17-én:

1. Lehetetlen öltözködés.
2. Kake-vaik.
3. Suszter maradj a kaptafánál.
4. Egy rezervista keserve.
5. Dramen. párisi komikus.
6. Farkas csapda.
7. Ne lopj.
8. Melyik az én kalapom.
9. Az apa becülete.
10. Műsoron kívül.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr. 404-x

Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.

Osztr. szabad. bej.

Legújabb találmány!

Mindenki maga gyártja a követ!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak **36 korona**

Egy munkás egy formával naponta 1500 követ készít. Pléhajl nem szükséges. Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártása, Brost-rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

DEBRECZEN és HAJDUMEGYE

egyetlen délután megjelenő napilapja

A

DEBRECZEN

Hirdetésekre

legalkalmasabb a legmegbízhatóbb, biztos eredmény.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Csemege szállítót

Ajánlok kereskedők sé magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szállító kivitele Debrecen. Telefon 285. 427-20-1.

Haszonbérbeadó birtok.

A szevesen 19 nyilas tanyai épületekkel ellátott földbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbeadó. Értekezhetni Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

Kitűnő

restakerti óbor eladó — Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 398-x-1.

Kerések

Szeptember 1-re 2 szobás lakást hozzá tartozóival azon az utcán ahol a kis vonat vagy a lévonat közlekedik. Cim a kiadóhivatalban.

A valódi „Tulipánerdő“

szivarka hüvely és szivarka-szipka gyári főraktára Harmathy Pál könyvkereskedésén van Fűvész-kert-u.14. csakis ott kaphatunk valódi „VERGE“ egészségi papirból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. King 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambre 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknek kedvezmény. — Telefon 374. Egy tanuló felvétetik. 360-10-5

Kisebb fajta

káposztás hordó megvétele kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó

családból való fiu asztalos tanulónak felvétetik. Fuchs János asztalos mesternél Debrecen Posta kert 4 szám. 426-2-1.

Kinek

kiadó lakása van,

ki lakást keres

tegyen közzé egy kihirdetést.

„DEBRECEN“-ben.

A szépaég egyik főkelléke a szép arcbőr.
Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,
a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arokenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan fel szívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőr-iztá-lanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crême-nek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higanyt ölmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-pudei K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcváz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Murakózy László, Sziloz Ferenc gyógyszerárakban.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénsavasabb üdítő ásványvíz egy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti“ gyógy-borvíz kitűnő összetételű alkalis vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár kuti“ gyógy-borvíz nemesek kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használatik a vese, húgyhólyag és kőszvény bántalmak ellen, a légszű és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy litium tartalma. Húgyhajtó hatású. Szénsav dús. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjai frissége megmaradjon, az jőjjön Borszékre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fénydöserdőben). Tiszta portól mentes levegő. Szénsavon gazdag vasas ivóforások. Szénsavval telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénsavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmege) Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsijárat. Utazás 6 óra Autombil járat. Kapható Debrecenben: Klein Ignác urnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Deda. Posta, távirda és telefon helyben.

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófény mazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz tartós, rögtön száradó és tükörfényű gyönyörű zománczezal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklary Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kencegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.